

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/44/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118201708
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2118201708.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holíč a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobcu: A. R., nar. XX.X.XXXX, bytom H.-O., Z. XXXX/XXX, zastúpeného AK: Mgr. Stanislava Tichá, so sídlom Považská Bystrica, Zakvášov 1519/55, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom Bratislava, Kubániho 16, o zaplatenie 1.048,56 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 27Csp/30/2018-62 zo dňa 28. novembra 2018 - I. a III. výrok, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. a III. výroku **p o t v r d z u j e** .
II. Žalobcovi **p r i z n á v a** voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 1.048,56 Eur s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 1.048,56 Eur od 16.6.2018 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, II. výrokom vo zvyšku žalobu zamietol, III. výrokom žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 88,6%.

2. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 6 v znení v čase uzavretia zmluvy, § 52 ods. 2 účinný od 1.4.2015, § 37 ods. 1, § 39, § 44 ods. 2, § 451 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 497, § 499 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 2 písm. c), f), j), k), § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 7 ods. 1, 2 a 4, § 2 písm. u), r), § 4 ods. 8, zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, s poukazom aj na procesné ust. § 255 ods. 1, 2, § 257, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalovaný ako veriteľ a žalobca ako dlžník uzavreli dňa 28.5.2014 Zmluvu o úvere/revolvingovom úvere č. 8100063743, na základe ktorej sa žalovaný zaviazal poskytnúť žalobcovi úver vo výške 1.230,- Eur, ktorý sa žalobca zaviazal splácať v 24 mesačných splátkach (vrátane úrokov) vo výške 85,04 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov úveru bola uvedená jednak v časti 5., a to ako predpokladaná RPMN za úver vo výške 70,02 % a v časti 6. ako RPMN za úver vo výške 68,77 %. Ročná úroková sadzba 70,02%, priemerná RPMN za úver bola uvedená vo výške 46,30 %. V rámci zmluvy pod bodom 8.1. až 8.6. bola tiež obsiahnutá Dohoda

o poskytnutí služby zo dňa 28.3.2014, ktorou sa žalovaný zaviazal ako veriteľ poskytnúť žalobcovi ako dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru pri splnení nižšie uvedených podmienok a záväzkov dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu vo výške 237,60 Eur za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splatnosti splátok. Podľa oznámenia veriteľa zo dňa 28.3.2014 prvá splátka úveru bola splatná 1.5.2014 a posledná 1.4.2016, RPMN úveru bola 68,77 %. Žalobcovi bola vyplatená suma 992,40 Eur, keď na poskytnutý úver 1.230,- Eur bola započítaná suma 237,50 Eur. Žalobca žalovanému zaplatil celkom sumu 2.040,96 Eur a to v splátkach od 15.4.2014 do 21.3.2017 (podľa karty klienta). K žalobe žalobca pripojil i Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za rok 2014. Žalovaný predložil príklad výpočtu RPMN k zmluve a súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. Štvrťrok 2013.

4. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie právne uzavrel, že strany uzavreli úverovú zmluvu, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch. Predmetná zmluva však neobsahuje náležitosti požadované zákonom, konkrétne podľa ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Keď v zmluve sa uvádza len výška splátky 85,04 Eur bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je uvedená výška splátky v členení na istinu, úrok a poplatky. Účelom tejto náležitosti je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, pretože potom je dostatočne určité, akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a iné poplatky, teda odplatu veriteľa. Uvedené nemožno nahradiť uvedením celkovej výšky splátky, ani keď z iných ustanovení zmluvy vyplýva výška úrokov a poplatkov. Citované ustanovenie má za cieľ v zrozumiteľnej forme informovať spotrebiteľa, ako bude s jeho splátkou naložené a najmä, aká časť úveru bude ňou splatená, okrem odplaty veriteľa. Uvedené údaje zmluva uzatvorená medzi stranami neobsahuje, ide pritom o absenciu podstatnej náležitosti zmluvy. Rovnako chýba v zmluve aj obsahová náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) a síce doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Lehota splatnosti je určená iba počtom splátok, čo nemožno považovať za súladné so zákonom. Uvedenie iba celkového počtu splátok, pričom nie je uvedený ani deň splatnosti splátok, nepredstavuje dostatočnú informáciu pre spotrebiteľa, aby už pri uzatváraní zmluvy presne vedel posúdiť, dokedy bude povinný úver splácať a vyhodnotil si tak ekonomické riziko s úverom spojené, najmä dokedy ho bude jeho zmluvný záväzok zaťažovať. V danom prípade lehota splatnosti úveru uvedená v zmluve ako 24 mesiacov, je veľmi dlhé časové obdobie. Spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy nepozná konkrétny dátum konečnej splatnosti úveru, nemusí byť preto schopný dostatočne posúdiť najmä výhodnosť poskytnutého úveru a svoju schopnosť úver riadne splácať. Zmyslom § 9 ods. 2 písm. f) bolo, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný o tom, ako dlho je povinný plniť si svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a kedy je splatná posledná splátka. Uvedené ustanovenie preto vyžaduje presnú dátumovú špecifikáciu konečnej splatnosti úveru, pričom k uvedenému záveru možno dôjsť aj gramatickým výkladom dotknutého ustanovenia, ktoré rozlišuje pojem „doba trvania zmluvy“ a pojem „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“. V takomto prípade sa spotrebiteľský úver považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva neobsahuje údaj o RPMN, nakoľko sa strany nedohodli na jej výške. Nedošlo k prijatiu návrhu žalobcu na uzatvorenie zmluvy v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou, lebo vzniká už dohodou zmluvných strán o jej obsahu. Preto, ak zo strany žalovaného bola uvedená iná výška RPMN ako žiadal žalobca a žalobca na tento nový návrh nereagoval, pričom mlčanie alebo nečinnosť adresáta návrhu na uzavretie zmluvy samy osebe nemôžu znamenať prijatie návrhu, čo vyplýva priamo zo zákona, pre okresný súd dospel k záveru, že nebola platne dohodnutá výška RPMN.

5. Okresný súd ešte vyhodnotil výšku úrokovej sadzby 70,02 % ročne ako neprimerane vysokú, a preto odporujúcu dobrým mravom, nakoľko podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednávania obvyklú, najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Úroková sadzba úveru vo výške 70,02 % prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu 46,30 % uplatňovanú v čase uzavretia zmluvy bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pod pojem „odplata obvyklá na finančnom trhu“ je potrebné pritom zahrnúť aj odplatu obvykle požadovanú komerčnými bankami pri poskytovaní spotrebiteľských úverov

(viď napr. rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/703/2014 zo dňa 24.11.2015). Odplatu je potrebné považovať za neprimerane vysokú aj keby len s prihliadnutím na priemernú RPMN (46,30%), ktorú prevyšovala, čo je potrebné považovať za podstatné prevýšenie. Dohodnutá úroková miera v rozsahu 70,02 % ročne teda podstatne prevyšuje obvyklú úrokovú mieru, a preto je dojednanie o úroku pre rozpor s dobrými mravmi a obchádzanie zákona (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka podľa § 39 Občianskeho zákonníka je neplatné (napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co/55/2016 zo dňa 28.9.2016).

6. Dohoda o poskytnutí služby zo dňa 28.3.2014 bola jednoznačne uzatváraná v súvislosti so zmluvou o revolvingovom úvere, čo je zrejmé aj z toho, že je obsiahnutá v rámci zmluvy o revolvingovom úvere bodmi 8.1. až 8.6. Žalovaný sa na základe dohody zaviazal poskytnúť žalobcovi na jeho žiadosť a po splnení stanovených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru po splnení nižšie uvedených podmienok. Odplata za túto službu vo výške 237,60 Eur, pritom dosahuje viac ako 19 % z poskytnutej výšky úveru alebo skoro 3 splátky a zároveň sa takouto odplatou dojednaná odplata za úver vo výške 810,96 Eur (2.040,96 € - 1.230,- Eur) navyšuje o sumu 237,60 €, teda o viac ako 29,30%. Okresný súd má za to, že pri uzatváraní predmetnej Dohody o poskytnutí služby (ktorá má formu predtlačenej formulára) došlo k nekalej obchodnej praktike, ktorá bola v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti žalovaného, a ktorá podstatne narušila ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k službe, ku ktorému sa dostala. Žalovaný nekonal pri uzatváraní vyššie uvedenej dohody s odbornou starostlivosťou, pretože v konaní nepreukázal, že žalobcovi ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené (v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti) následky uzavretia uvedenej dohody, a to najmä s ohľadom na jej odplatnosť vo výške viac ako 19 % z poskytnutej sumy úveru. Nie je dôvodné očakávať, že by sa spotrebiteľ v prípade, že by mu boli poskytnuté podstatné informácie zo strany žalovaného, rozhodol podpísať uvedenú dohodu o poskytnutí služby, pričom by za odplatu 237,60 Eur nemal dostať adekvátne protiplnenie. Služba pre žalobcu mala spočívať v možnosti odkladu splatnosti maximálne troch splátok, aj to len za splnenia podmienok uvedených v čl. 8.2 (praceneschopnosť dlhšia ako 3 týždne alebo ak bol s dlžníkom skončený pracovný pomer, pričom nárok na odklad nemá, ak bol v omeškani s úhradou splátky dlhšie ako 30 dní). Výška odplaty za uvedenú službu je úplne neprimeraná tomu, že táto služba ani nemusí byť poskytnutá v plnom rozsahu, resp. nemusí byť za trvania úverového vzťahu poskytnutá vôbec. Ide o bežnú službu, ktorú by mala pokrývať odplata za úver. Konanie žalovaného, ktorým si pri podpisovaní Zmluvy o revolvingovom úvere nekalou obchodnou praktikou zabezpečil zo strany žalobcu aj podpísanie Dohody o poskytnutí služby, nemožno hodnotiť inak ako špekulatívne konanie majúce za cieľ zabezpečiť si vyššiu odplatu z poskytnutého úveru, bez toho, aby podpísanie druhej zmluvy malo prospech aj pre spotrebiteľa. Zároveň súd uvedené konanie považuje za obchádzanie zákona, keď náklad na odplatu z dohody nie je zahrnutý do celkovej odplaty, a tým ani do informácie o RPMN, pritom Dohoda o poskytnutí služby je zmluvou závislou od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto by mala byť RPMN vypočítaná z oboch zmlúv. Okresný súd nepovažoval argument žalovaného o samostatnosti dohody o poskytnutí služby za opodstatnený, nakoľko táto zmluva ako samostatné dojednanie o právach a povinnostiach zmluvných strán absolútne neobstojí, pretože bez uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere stráca uvedená dohoda akýkoľvek význam. Samostatnosť dohody vylučuje aj skutočnosť, že text dohody je obsiahnutý v rámci článkov zmluvy o úvere a nejde o samostatný dokument (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/279/2014 zo dňa 21.10.2015). V uvedenom prípade pri uzatváraní predmetnej dohody došlo k nekalej obchodnej praktike zo strany žalovaného, nakoľko boli naplnené znaky nekalosti obchodnej praktiky v zmysle § 7 ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa ako aj k obchádzaniu zákona (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka), keď žalovaný dosiahol to, že odplatu za službu nezapočítal do výpočtu RPMN v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Dohodu o poskytnutí služby považuje v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi a obchádzanie zákona. Zároveň bolo neplatné aj dojednanie o započítaní, nakoľko bolo súčasťou dohody, ktorá je neplatná ako celok a dojednanie o započítaní nie je možné od nej oddeliť. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné vychádzať z toho, že žalobca z poskytnutého úveru vo výške 1.230,- Eur čerpal sumu 992,40 Eur, keď k započítaniu nedošlo, nakoľko záväzok žalobcu plniť z dohody pre jej neplatnosť nevznikol.

7. Záverom okresný súd uzavrel, že uzatvorenú úverovú zmluvu vyhodnotil ako bezúročnú a bez poplatkov, preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 1.048,56 Eur, nakoľko prijal plnenie bez právneho dôvodu a to vo výške rozdielu prijatého plnenia a skutočne poskytnutého plnenia z titulu úveru (2.040,96 Eur - 992,40 Eur). Nakoľko sa žalovaný

dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, má voči nemu žalobca nárok aj na úrok z omeškania. Keďže pri prejednávanom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v právnom predpise ustanovený čas plnenia, treba podľa § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o plnenie. Žalobca nepreukázal, že by vyzval žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalovaný bol na plnenie preukázateľne vyzvaný až doručením žaloby prostredníctvom súdu dňa 14.6.2018 (doručenka na č.l. 15). Žalovaný bol potom povinný plniť v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka nasledujúci pracovný deň po doručení, t.j. 15.6.2018 pričom do omeškania sa dostal nasledujúci deň po tom, preto okresný súd priznal úrok z omeškania z istiny od 16.6.2018 do zaplataenia vo výške 5 % ročne, nakoľko si výšku úroku z omeškania žalobca uplatnil v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami. Vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol, nakoľko žalobca žiadal priznať úrok z omeškania už odo dňa 22.3.2017.

8. O trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, keď žalobcovi bola priznaná istina 1.048,56 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 22,83 Eur ku dňu rozhodnutia. Žalobca bol v konaní čiastočne úspešný v 94,3% a žalovaný v 5,7%, t.j. v zamietnutej časti uplatneného úroku z omeškania. Vzhľadom na pomer úspechu zaviazal žalovaného na náhradu pomernej časti trov konania žalobcu vo výške 88,6% (94,3 - 5,7). O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

9. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný výlučne voči I. a III. výroku a navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmeniť a žalobu zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu s poukazom na § 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentoval tým, že súd prvej inštancie bez akéhokoľvek odôvodnenia uvádza, že nedošlo k dohode o výške RPMN, pričom sa vôbec nezaoberal tým, či ide o dohodnuteľný údaj alebo nie, teda či aj RPMN nepatrí medzi údaje, ktoré nie je možné dohodnúť. To, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a pod.) vyplýva v prvom rade z právnej úpravy upravujúcej spôsob určenia tohto údaju s poukazom na § 2 písmeno i), § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v čase určenom v zákone - údaje platné v čase uzavretia zmluvy. Medzi tieto údaje (viď príloha č. 2 k zákonu č. 129/2010 Z.z.) patrí aj dátum prvého čerpania úveru (ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru). Zákonná úprava určenia RPMN teda nielen svojím textom (v podobe spojenia „vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere“), ale aj spôsobom jeho určenia (viď údaje, ktoré sú rozhodujúce pre určenie RPMN) vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Z napádaného rozsudku nie je zrejmé na základe čoho okresný súd dospel k záveru o tom, že žalobca vlastne navrhol údaj o RPMN. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru žiadny návrh RPMN neobsahuje, uvádza sa v nej len údaj o predpokladanej RPMN (poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/839/2016). Nesúhlasí so záverom, že neuviedol v zmluve rozdelenie splátky na časť istina, úrok a iné poplatky. Požiadavka na rozčlenenie splátok aj v období pred 1.5.2018 (kedy vstúpila do účinnosti novela zákona) bola neopodstatnená s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017. Náležitosť uvádzanie konečnej splatnosti úveru nikdy nemohla byť v zmysle újinného práva dôvodom pre bezúročnosť úveru. Súdny dvor EÚ v bode 58 rozsudku vo veci C-42/15 vyslovil, že Uvedené ustanovenie (čl. 10 ods. 2 smernica 2008/48/ES pozn.) by sa však nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti, než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 uvedenej smernice. Súdny dvor EÚ zároveň v spomenutom rozsudku konštatoval, že (výrok 4) Článok 23 smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovil, že v prípade, ak zmluva o úvere neobsahuje všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 tejto smernice, táto zmluva sa bude považovať za zmluvu o úvere bez úrokov a poplatkov, pokiaľ ide o okolnosť, ktorej neuviedenie môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku. Opäť poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017. Ak uvádzanie konečnej splatnosti úveru bolo zo zákonnej úpravy vypustené, potom pri aplikácii znenia zákona do spomenutej novely je potrebné zachovať požiadavku na eurokonformný výklad zákona (poukaz na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13Co/111/2014). Zákonná požiadavka uvedenia termínu konečnej splatnosti úveru bola v posudzovanom zmluvnom vzťahu splnená viacerými spôsobmi, a to určením podľa dátumu splatnosti splátok v jednotlivých mesiacoch a počtu mesačných splátok,

spôsobom vyplývajúcim z článku 4., ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých dátum splatnosti poslednej splátky uvedený v oznámení o schválení úveru je zároveň termínom konečnej splatnosti, spôsobom vyplývajúcim zo Splátkového kalendára, ktorý predstavuje neoddeliteľnú súčasť zmluvy o revolvingovom úvere. Podporne poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15. Základná regulácia úrokov vyplýva z ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje reguláciu záväzku platiť úroky, úpravu situácie ak si strany výslovne nedohodli výšku úrokov v zmluve a úpravu situáciu, ak si strany dohodli v zmluve úroky vyššie, než je prípustné na základe alebo podľa zákona. Uvedená právna úprava vyplývajúca z poslednej vety citovaného zákonného ustanovenia má prednosť pred Občianskym zákonníkom. Vyslovenie neplatnosti celej úverovej zmluvy odporuje zákonu aj preto, že v prípade, ak si strany výšku úroku nedohodnú, podľa zákona nejde o neplatnú zmluvu, pretože v takom prípade by dlžník mal platiť len úroky požadované bankami. Výška odplaty za úver poskytnutý na základe spotrebiteľskej zmluvy s poradovými číslami bola upravená v zmysle ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov - bankových a nebankových subjektoch - síce môže byť úroková sadzba (jej výška) výrazne odlišná, avšak napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenia výpisov a pod. Zákonodarca preto výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov - uvedené teda nenachádza oporu v oblasti komparácie s úrokovými sadzbami bankových subjektov. Porovnávanie s údajmi bánk je samo osebe nesprávne - banka si svoj „zisk“ účtovala v danom období aj za vedenie úverového účtu, spracovanie platieb apod., čiže úrok nebol pre ňu jediný výnos za požičanie peňazí, ale bol tam celý rad ďalších položiek, ktoré musel dlžník zo spotrebiteľského vzťahu platiť. Za podstatné prevýšenie sa pritom považuje také, ktoré je viac ako o 25 - 27 % (poukaz na uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, č. k. 14Co/1016/2014).

10. Žalobca odvolanie nepodal a k odvolaniu žalovaného sa vyjadril a uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhuje ho potvrdiť. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch musí mať zmluva o spotrebiteľskom úvere písomnú formu a musí obsahovať náležitosti uvedené v § 9 predmetného zákona, ktoré musia byť výsledkom zhodného prejavu vôle oboch zmluvných strán a nemôže byť ich určenie a doplnenie ponechané na svojvoľi veriteľa, bez možnosti spotrebiteľa ovplyvniť ich obsah. Pokiaľ prijatie návrhu obsahuje zmeny, je v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh a na uzavretie zmluvy sa potom vyžaduje akceptácia zmeneného návrhu zo strany pôvodného navrhovateľa (v danom prípade žalobcu), pričom jeho mlčanie alebo jeho nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie nového návrhu. Oznámenie o schválení úveru, ktoré má podľa vyjadrenia samotného žalovaného zo dňa 10.10.2018 výlučne informatívny charakter. Celková výška úveru (RPMN), taktiež obligatórna náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, mala byť (čl. 3, bod 3.1 Zmluvných dojednaní) žalobcovi (jednostranne) oznámená žalovaným podľa čl. 2, bod 2.2 Zmluvných dojednaní. Čo sa týka výšky úrokov, Dlžník (žalobca) sa mal zaviazat' vopred platiť úroky uvedené nie v bode 5 žiadosti, ale v bode 6 žiadosti (bod 5.1 a 5.2 Zmluvných dojednaní), ktoré ale nesmel vyplniť (na tlačive žiadosti je poznámka „nevypĺňajte“) a dopĺňal ich následne veriteľ (žalovaný) a výšku týchto úrokov mal opäť následne len (jednostranne) oznámiť spotrebiteľovi (žalobcovi). Podľa čl. 2, bod 2.2 Zmluvných dojednaní tak mali byť konkrétne obligatórne (zákonné) náležitosti spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorých sa mali zmluvné strany ako výsledok ich konsenzu a teda ich zhodného súhlasného prejavu vôle (písomne) dohodnúť, len jednostranne určené žalovaným a tento ich mal následne len oznámiť žalobcovi. Je absolútne neprípustné a v neprospech spotrebiteľa (žalobcu), aby takto malo dôjsť k uzatvoreniu spotrebiteľskej zmluvy potom, ako veriteľ doplní do zmluvy, resp. uvedie v jednostrannom úkone (Oznámení o schválení úveru) nové alebo iné údaje, čo sa naviac nemalo považovať za porušenie povinnosti žalovaného a tieto (aj zmenené a nové doplnené údaje) mal žalovaný len oznámiť (jednostranným úkonom) žalobcovi. Dňa 26.3.2014 žalobca podpísal predtlačенý formulár (vyhotovený žalovaným) na uzavretie zmluvy, ktorý v bode 5 obsahoval údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere s poznámkou „vyplňte“ (hoci ho evidentne vyplnil sám žalovaný) a v bode 6 obsahoval údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere s poznámkou „nevypĺňajte“, ktoré až následne dňa 28.3.2014 doplnil (dopísal) taktiež žalovaný a ktoré údaje v bode 6 oproti údajom v bode 5 obsahovali zmeny a doplnenia - údaj RPMN sa zmenil zo 70,02 % na 68,77 % a v bode 6 bol oproti bodu 5 doplnený nový údaj o ročnej úrokovej sadzbe úrokov z omeškania 5,25 % a naopak tam chýbal údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru, ktorý bol v bode 5 uvedený vo výške 70,02 %. Predmetné zmeny a doplnenia v bode 6 potom spôsobili právny následok (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka) odmietnutia

návrhu žalobcu zo strany žalovaného a následne išlo už o nový návrh zo strany žalovaného, pričom žalovaný v spore nepreukázal akceptáciu jeho nového návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalobcu. Náležitosti spotrebiteľskej Úverovej zmluvy - najmä termín splatnosti splátok, termín konečnej splatnosti úveru a RPMN, na ktorých sa mali zmluvné strany ako výsledok ich konsenzu a teda ich zhodného súhlasného prejavu vôle dohodnúť, boli len jednostranne určené žalovaným (čo nemožno považovať za dojednanie zmluvných strán - dvojstranný právny úkon) a teda nedošlo k písomnej obojstrannej dohode zmluvných strán na týchto povinných náležitostiach spotrebiteľskej úverovej zmluvy, čo spôsobuje ex lege bezúročnosť úveru a jeho bezpoplatkovosť. Tvrdenie žalovaného, že termín konečnej splatnosti úveru predstavuje takú náležitosť, ktorá nemôže a nikdy nemohla byť dôvodom pre bezúročnosť úveru považujeme za nesprávnu a v absolútnom rozpore s obligatónnymi náležitosťami § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. (v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy). Podstatné a zákonné náležitosti neboli písomne dojednané ani v Úverovej zmluve a ani Zmluvných podmienkach. Úver z Úverovej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu, že je v nej uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (RPMN). V zmluve uvedená RPMN nekorešponduje so skutočnou RPMN, nakoľko Úverová zmluva v časti RPMN nezohľadňuje aj náklady (v zmluve uvedené 237,60 Eur) na základe Dohody o službách ako služby doplnkovej, tak ako to ukladá § 2 písm. g/ a i/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, čo považujeme za zavádzajúce (klamlivé) vo vzťahu k žalobcovi (spotrebiteľovi) a v jeho neprospech. Navyiac, ak údaj o úrokovej sadzbe (uvedený len v Oznámení o schválení úveru) je 70,02 % a RPMN len 68,77 %, ide matematický i logický nezmysel, nakoľko RPMN nemôže byť nikdy nižšia ako je výška úrokovej sadzby. RPMN je tak uvedená v zmluve nesprávne a v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa, čo spôsobuje taktiež ex lege bezúročnosť úveru a jeho bezpoplatkovosť. Dohodu o poskytnutí služieb považuje za neplatnú v zmysle § 37 ods. 1, § 39, § 53 Občianskeho zákonníka, nakoľko boli žalobcovi zo strany žalovaného tieto „doplnkové služby“ nanútené a nedošlo k slobodnému prejavu vôle zo strany žalobcu, tieto služby neboli individuálne so žalobcom dojednané a žalovaný opak nepreukázal a táto dohoda sa prieči aj dobrým mravom (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/197/2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/39/2016). Pokiaľ ide o dojednanie zmluvných strán (bod 8.4 Úverovej zmluvy) ohľadom započítania predmetných poplatkov ku dňu poskytnutia úveru ide opäť o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko takéto dojednanie bolo predpripravené na zmluvnou formulári a je obsiahnuté tiež v Zmluvných dojednaniach a teda žalobca nemal reálnu možnosť ovplyvniť obsah takéhoto dojednania (poukaz na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/130/2017, rozsudok NS SR sp. zn. 6Sžo 21/2013). V predmetnom spore rozsudok Súdneho dvora Európskej únie číslo C-42/15 nemá vplyv na právne posúdenie veci vnútroštátnym súdom. Pokiaľ žalovaný poukazuje na aktuálne rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 (bod 24 odôvodnenia) v súvislosti s požiadavkou na eurokonformný výklad zákona vo vzťahu k uvádzaniu termínu konečnej splatnosti poukazuje na žalobcom citované rozhodnutie a to „Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokonformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem“. Tvrdenie žalovaného v odvolaní, že súd prvej inštancie neposúdil vec podľa príslušných zákonných ustanovení a dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti celej úverovej zmluvy považujeme za nedôvodné, nakoľko okresný súd v rozsudku k takémuto názoru nedospel, ale vyhodnotil uzatvorenú úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov.

11. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podaní pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie ma zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie § 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutom rozsahu (I. a III. výrok) vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

12. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobcu zaplataenie sumy 1.048,56 Eur, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.048,56 Eur od 22.3.2017 do zaplataenia). Zamietajúcim II. výrokom okresný súd žalobu v časti úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.048,56 Eur od 22.3.2017 do 15.6.2018 zamietol, pričom tento výrok nebol stranami napadnutý odvolaním, preto nadobudol právoplatnosť. Predmetom prieskumu odvolacie súdu je posúdiť či súd prvej inštancie rozhodol (I. výrokom) správne, ak žalobe vyhovel (suma 1.048,56 Eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.048,56 Eur od 16.6.2018 do zaplataenia), z dôvodu, že úver je bezúročný a bez poplatkov a to s poukazom na odvolacie argumenty odvolateľa.

13. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav pokiaľ ide o zistené skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože v podstatnom zdieľa i jeho právny záver vo veci s výnimkou záveru o absencii náležitosti úverovej zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f), k) zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutom rozsahu (s uvedenou výnimkou), s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na dostatočné, správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu odchyliť a nemôže, preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

14. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že dňa 26.3.2014 žalobca podpísal žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100063743, žalovaný dňa 28.3.2013 schválil žalobcovi revolvingový úver. Bod 5 zmluvy obsahuje údaje o požadovanom revolvingovom úvere, podľa ktorého poskytnutá čiastka úveru bola vo výške 1.230,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok) 24. Mesačná splátka (vrátane úrokov) vo výške 85,04 Eur, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 2.040,96 Eur, predpokladaná RPMN za úver 46,30 %, ročná úroková sadzba úveru: 70,02 %, priemerná RPMN za úver 46,30 %. Ďalej boli v zmluve uvedené údaje o poskytnutej čiastke revolvingu 826,59 Eur, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.530,72 Eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 57,49 %, ročná úroková sadzba revolvingu 63,17 Eur. Bod 6 zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere, podľa ktorého poskytnutá čiastka úveru bola vo výške 1.230,- Eur, splatnosť úveru (počet splátok) 24. Mesačná splátka (vrátane úrokov) vo výške 85,04 Eur, celková čiastka, ktorú má dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 2.040,96 Eur, RPMN za úver 68,77 %, ročná úroková sadzba úveru: neuvedená, priemerná RPMN za úver 46,30 %. Ďalej boli v zmluve uvedené údaje o poskytnutej čiastke revolvingu 826,59 Eur, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.530,72 Eur, predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 49 %, ročná úroková sadzba revolvingu 63,17 Eur, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 5,25 %. V zmysle bodu 13 zmluvy veriteľ s dlžníkom uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane žiadosti/zmluvy). Zmluvné strany prehlasujú, že si žiadosť/zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali....Súčasťou zmluvy bola v článku 8 aj Dohoda o poskytnutí služby, pričom žalovaný sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť po splnení uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru. Služba bola dohodnutá za odplatu vo výške 237,60 Eur za poskytnutie služby odkladu splatnosti splátok úveru a vo výške: 162,- Eur v prípade ak bude dlžníkovi poskytnutý revolving a bola splatná dňom uzavretia Dohody o poskytnutí služby. Medzi stranami nebolo sporné, že žalovaný vyplatil žalobcovi sumu 992,40 Eur, a žalobca na úver zaplatiť žalovanému sumu 2.040,96 Eur.

15. Súd prvej inštancie správne posúdil predmetnú zmluvu o úvere ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď ide štandardnú formulárovú zmluvu, uzavretú medzi žalovaným ako veriteľom a žalobcom ako spotrebiteľom, pričom predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ktorá bola uzavretá medzi stranami. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že spotrebiteľ nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ dohodne uzavrieť zmluvu a právom očakáva, že dodávateľ ako odborník, profesionálne znalý podnikateľ dodáva tovar alebo služby so zárukou kvality.

16. Je nesporné, že citované ustanovenie § 9 zákona o spotrebiteľských úveroch má za účel - cieľ ochranu spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, resp. priamo v nej poskytnúť prehľadne všetky relevantné údaje na základe ktorých sa spotrebiteľ môže rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie alebo nie. Spotrebiteľ musí byť pred uzavretím zmluvy o úvere dôkladne informovaný. Na to, aby sa spotrebiteľ mohol rozhodnúť na základe úplnej znalosti veci, musia sa mu pred uzavretím zmluvy o úvere poskytnúť primerané informácie o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o jeho povinnostiach, ktoré môže zväžiť. Aby bolo zabezpečené, že spotrebiteľ bude mať vždy dostatok relevantných informácií pre svoje rozhodnutie, zákonodarca v § 9 citovaného zákona vymenúva zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V rámci nich vymenúva tie, ktorých neuvedenie v písomnej zmluve má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, čo predstavuje určitý postih - sankciu pre dodávateľa, ktorý zákonom predpísané náležitosti v zmluve neuvedie. Cieľom zákonodarcu pod hrozbou uvedeného následku teda je donútiť dodávateľov - veriteľov, aby stanovené náležitosti - údaje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzali.

17. Výklad a aplikácia ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch musí byť v súlade so zmyslom a účelom citovaného zákona. Tým, že zákonné dodržanie iba niektorých obsahových náležitostí zmluvy, ako aj písomnej formy postihuje neplatnosťou, robí z týchto náležitostí nevyhnutné podstatné obsahové náležitosti zmluvy. Predpísaná písomná forma musí byť zachovaná vo vzťahu k esenciálnym, teda podstatným obsahovým náležitostiam zo zmluvy vyplývajúcimi jednak z ust. § 497 Obchodného zákonníka a jednak vo vzťahu k tým náležitostiam, ktoré sú vymenované v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Pokiaľ zmluva uzavretá medzi účastníkmi niektorých z náležitostí vymenovaných v ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch neobsahuje, nie je zároveň vo vzťahu k tejto náležitosti zachovaná písomná forma a poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

18. Súd prvej inštancie podľa odôvodnenia preskúmaného rozsudku pristúpil k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a správne vyslovil bezúročnosť a bezpoplatkovosť predmetného úveru, keď mal preukázané, že predmetná úverová zmluva neobsahuje základnú obsahovú náležitosť, t. j. ročnú percentuálnu mieru nákladov (podľa § 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch).

19. Odvolací súd poukazuje na to, že zmluva je dvojstranný úkon, ktorý vzniká na základe vzájomných a obsahovo zhodných prejavov vôle (spravidla) dvoch strán. Pri uzatváraní zmlúv v zásade platí zmluvná voľnosť. Zmluvná voľnosť sa týka jednak možnosti výberu určitého typu zmluvy a jednak tvorby obsahu. To znamená, že účastníci potenciálneho zmluvného vzťahu si tvoria obsah zmluvy sami. Obsah zmluvy však nesmie byť v rozpore s kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka <., pretože takéto dojednania by boli neplatné. Spravidla stačí k uzavretiu zmluvy konsenzus oboch účastníkov zmluvy. Tak je to u tzv. konsenzuálnych zmlúv (u vôľových úkonov). Niektoré zmluvy sú však v Občianskom zákonníku konštruované tak, že k platnosti zmluvy sa vyžaduje okrem konsenzu aj určitý reálny úkon. Ide o tzv. reálne zmluvy. Návrhom na uzavretie zmluvy (oferta) sa v zmysle § 43a Občianskeho zákonníka rozumieme prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je adresovaný jednej alebo viacerým určitým (individuálne určeným) subjektom, ktorý je dostatočne určitý a z ktorého vyplýva vôľa navrhovateľa právneho úkonu byť ním viazaný v prípade jeho prijatia druhou zmluvnou stranou. Pre posúdenia okamihu vzniku zmluvy, resp. pre samotné jej uzavretie je veľmi dôležitý právny úkon prijatia návrhu zmluvy (akceptácia). Prijatím návrhu je včas urobený prejav vôle subjektu (akceptanta), ktorému bol návrh (oferta) určený, že súhlasí s návrhom zmluvy bez výhrad dodatkov obmedzení alebo iných zmien. Takýto úkon je účinný a vyvoláva právne následky okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s návrhom (teda i s jeho obsahom) dôjde navrhovateľovi (oferentovi). To je zároveň okamih, kedy možno hovoriť o tom, že zmluva bola uzavretá. Z uvedeného vyplýva, že na to, aby právny úkon prijatia návrhu sa stal perfektným: a/ musí byť urobený osobou, ktorej bol určený, b/ musí byť urobený včas, c/ nesmie obsahovať žiadne doplnky, obmedzenia, resp. výhrady či iné zmeny, d/ musí byť účinný a musí dôjsť navrhovateľovi. Zákon požaduje aktívne konanie subjektu. Mlčanie alebo nečinnosť sami osebe neznamenajú prijatie návrhu. Pokiaľ by jedna z uvedených podmienok (a/ - d/) nebola splnená, nemohlo by dôjsť k uzavretiu zmluvy. Je veľmi dôležité, aby akceptant, ktorý prijíma návrh neurobil vo svojom prejave zmeny, doplnky, dodatky, obmedzenia alebo výhrady, pretože takýto prejav by sa považoval za odmietnutie návrhu, a zároveň by to bol nový návrh, resp. protinávrh (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka <.). K uzavretiu zmluvy by v takom prípade mohlo dôjsť iba vtedy, ak by pôvodný navrhovateľ (pôvodne oferent, teraz

akceptant) prijal nový návrh, ktorý mu zaslal pôvodný akceptant (teraz navrhovateľ právneho úkonu, teda oferent) podľa presne určených pravidiel na prijatie návrhu. Aby bola zmluva uzavretá, musí byť úplná zhoda oboch strán v otázke obsahu zmluvy, resp. aj v jej jednotlivých častiach.

20. Okresný súd správne zistil, že v predmetnej úverovej zmluve sú uvedené rozličné obsahové náležitosti žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere vyplnenej žalobcom dňa 26.3.2014 (body 1-5) a podpísanej žalovaným dňa 28.3.2014 (ktorý vyplnil bod 6), ktoré sa líšia v údajoch o RPMN úveru (bod 5 predpokladaná výška RPMN 70,02 %, bod 6 RPMN za úver 668,77 %). Teda v prípade náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno hovoriť o akceptácii návrhu zmluvy žalovaným ale o novom návrhu, ktorý mal byť žalobcom písomne prijatý alebo odmietnutý (§ 44 Občianskeho zákonníka). V konaní nebola preukázaná existencia dvoch platných vzájomných a obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov o výške RPMN pre úver a v dôsledku nedodržania obligatórnej písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere je táto neplatná v zmysle § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka v uvedenej náležitosti, keď cieľom ustanovenia § 11 v spojení s 9 zákona o spotrebiteľských úveroch je ochrana spotrebiteľa tak, aby dodávateľ bol povinný spotrebiteľovi ešte pred uzavretím zmluvy, priamo v nej, poskytnúť všetky relevantné údaje. Na zdôvodnenie správnosti uvedeného odvolací súd považuje za dôvodné poukázať na to, že podľa znenia medzi stranami uzavretej úverovej zmluvy je možné konštatovať nielen nesúlad uvádzaných hodnôt RPMN ale i nesprávnosť údajov o RPMN. Podľa údajov v schválenom revolvingovom úvere č. 8100063743 bola RPMN za úver vo výške 68,77 % pri ročnej úrokovej sadzbe úveru 70,02 %, nakoľko napriek tomu, že ročná úroková sadzba úveru sa zohľadňuje ako náklad poskytnutého úveru, RPMN je nižšia, a to i napriek tomu, že údaj o RPMN má zohľadňovať všetky náklady spojené s poskytnutým úverom. S ohľadom na uvedené aj v odseku 14 sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalovaného, že RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a pod.), keď žalobca bol povinný v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch uviesť výšku RPMN ako jednu z obsahových náležitostí úverovej zmluvy a to bez ohľadu na ním uvádzaný obsah čl. 2 bod 2.1 zmluvných dojednaní, čo však z obsahu zmluvy nevyplýva tak ako to správne uzavrel už okresný súd. S ohľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil ani s námietkou, že súd prvej inštancie bez akéhokoľvek odôvodnenia uzavrel, že nedošlo k dohode o RPMN, pričom odkazuje na odsek 17 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil.

21. S poukazom na znenie § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch odvolací súd konštatuje, že už len jeden chýbajúci údaj v zmysle § 9 ods. 2 uvedeného zákona (v danej veci písm. j/) má za následok, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov, tak ako to už správne uzavrel súd prvej inštancie.

22. Námietka žalovaného, že vyslovenie neplatnosti celej úverovej zmluvy odporuje zákonu je nedôvodná, keďže súd prvej inštancie takýto záver v napadnutom rozsudku ani neuviedol. Pokiaľ ide o záver, že výška úrokovej sadzby 70,02 % je neprimerane vysoká a odporujúca dobrým mravom, odvolací súd uvádza, že uvedené súd prvej inštancia uviedol (len) ako ďalší argument, potom ako správne uzavrel, že úver je bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti ešte odvolací súd dopĺňa, že aj keď ustanovenie o civilnom-právnej úžere (§ 39a Občianskeho zákonníka <.) je v našom právnom poriadku účinné až od 1.6.2014, podľa doterajšej právnej úpravy takáto úžera odporuje dobrým mravom podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <.. Vo veciach tzv. nebankových subjektov sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky. Rozhodne nie však viac ako 100 % oproti priemeru bánk a musia sa zohľadniť aj osobitosti prípadu. Odvolací súd z vlastnej činnosti, ale aj z rozhodnutí iných súdov (porov. stránka MS SR v časti Komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách) má poznatky, že úverovanie nebankovník je pridrahé a pre sociálne slabšie obyvateľstvo to spôsobuje nezanedbateľné ťažké životné situácie. Súvisí to s výrazným nárastom dlhu o sankcie, ktoré predstavujú per anum desiatky percent. Na kategóriu dobrých mravov je potrebné osobitne prihliadať pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem „dobré mravy“ Občiansky zákonník <. nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale taktiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nemožno podľa odvolacieho súdu vykladať tak, aby do odplaty obvykle

požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch, sa zahrňovali i údaje o tých subjektoch finančného trhu, ktoré poskytujú neprímerané, až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty, riadiac sa zásadou dobrých mravov, upravenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka <.. Pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné finančné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprímerané, až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

23. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že Dohoda o poskytnutí služby je podľa § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a obchádzanie zákona ako aj záver o neplatnosti dojednaní o započítaní, ktoré neboli zo strany žalovaného namietané, preto odvolací súd odkazuje na obsah odsekov 19 až 23 odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorými sa stotožnil.

24. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.048,56 Eur ako rozdiel sumy uhradenej žalobcom žalovanému vo výške 2.040,96 Eur (80,37 Eur x 37) a sumy poskytnutého úveru vo výške 992,40 Eur (1.230,- Eur - 237,60 Eur), a to titulom bezdôvodného obohatenia, pričom vyčíslenie priznanej sumy nebolo žalovaným spochybnené. Postup súdu prvej inštancie, keď žalobe v sume 1.048,56 Eur vyhovel je teda správny.

25. Čo je príslušenstvom pohľadávky vyplýva z § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok za omeškanie a náklady spojené s jej uplatnením. Záväzkovým právnym vzťahom je právny vzťah z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok (§ 488 Občianskeho zákonníka). Pohľadávkou v zmysle tejto zákonnej definície je peňažné plnenie (istina), na ktorú má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, ku ktorého zmene (v zmysle nároku na sankcie pre omeškanie s platením) dochádza priamo zo zákona práve až omeškaním dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným hlavným záväzkovým vzťahom. Prvoinštančný súd správne vyhovel žalobe aj v časti úrokov z omeškania 5 % ročne z prisúdenej sumy 1.048,56 Eur od 16.6.2018 do zaplatenia, keď výšku priznaného úroku z omeškania ani deň vzniku omeškania žalovaný nenapadol osobitnou odvolacou argumentáciou, preto odvolací súd odkazuje na odsek 25 napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil.

26. Napriek poukazu žalovaného v odvolaní na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 ako aj na uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 v súvislosti so záverom okresného súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovi úveru z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úverov, odvolací súd konštatuje, že touto námietkou žalovaného nebolo dôvodné sa nezaoberať, keďže pre správny záver okresného súdu, ktorý uzavrel, že úver je bezúročný a bez poplatkov aj z iných dôvodov, táto nemala žiaden význam.

27. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie rozsudkom v napadnutej vyhovujúcej časti (I. výrok) žalobe vyhovel, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd, po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľa, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok v napadnutom I. výroku, vrátane rovnako vecne správneho napadnutého (závislého) výroku o náhrade trov konania (III. výrok), odvolaním napadnutého bez uvedenia osobitných odvolacích dôvodov, potvrdil.

28. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi

konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

30. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).